

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL DOKTORANTŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO PROCEDŪRŲ PAŽEIDIMŲ
VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETE**

2019 m. spalio 22 d. Nr. SP-24

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13 punkto 1 papunkčiu, 2019 m. birželio 28 d. pradėjo tyrimą savo iniciatyva pagal G. O. (toliau – pranešėjas arba doktorantas¹) 2019 m. birželio 22 d. pranešimą (toliau – pranešimas) dėl galimų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų Vilniaus Gedimino technikos universitete (toliau – VGTU),

n u s t a t ė:

Pranešėjas kreipėsi į kontrolierių nurodydamas, kad studijuodamas trečiosios pakopos iššęstinėse studijose VGTU buvo atestuotas visose tarpinėse ir metinėse doktorantūros studijų atestacijose ir tik „pačioje paskutinėje atestacijoje [pranešėjui] buvo pranešta, kad <...> disertacijos tema yra niekinė ir nėra jokių vilčių jos gintis apskritai“. Pranešime taip pat nurodoma, kad „atestacijos Katedroje metu dėstytojai teigė, kad [pranešėjo] tekstas yra „beviltiškas“, jo neapsimoka taisyti. <...> Katedra [pranešėjui] patarė kelti savo kompetenciją (apsilankyti kažkuriuose filosofijos paskaitose, tačiau neišku kur ir kokiomis sąlygomis), koreguoti (siaurinti, modifikuoti) darbo temą be vadovo priežiūros ir iš naujo perrašyti disertaciją. Dėl klausimo, kodėl temos ir tyrimo objekto trūkumai išnirio būtent per paskutinę atestaciją, Katedra pasisakė taip: [pranešėjo] buvęs [darbo vadovas R. B.²] nuo Katedros slėpė sergąs <...>. [Darbo vadovas R. B.] vienintelis žinojo, koks yra tyrimo [disertacijos tema] tikslas, tačiau kol jis [ėjo pareigas VGTU] iki penktųjų studijų metų, Katedra nesikišo į [pranešėjo] ir [darbo vadovo R. B.] bendradarbiavimą. [Naujasis darbo vadovas E. R.] <...> (su kuriuo [pranešėjas] nuosekliai konsultavosi pastaruosius dvejus metus ir kartu [koregavo] disertacijos tekstą) atestacijos metu pasakė, kad tema nėra jo tyrimo laukas, todėl jam nepakanka kompetencijos spręsti apie temos atskleidimą, [naujasis darbo vadovas E. R.] su [pranešėju] dirbti sutiko tik „gelbėdamas iš bėdos“ <...>. Disertacijos tema [pranešėjas turi] 10 išspausdintų straipsnių Lietuvos recenzuojamuose mokslo leidiniuose, 1 užsienio ir 1 užsienio recenzuojamame mokslo leidinyje, kuris bus išleistas rugpjūtį, <...>, tačiau [Katedra pranešėjui]

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „Pranešėjas“ apibendrintai, nesiejant su pranešėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

² Čia ir toliau su pranešimo objektu susijusių asmenų duomenys neskelbtini.

nurodė, kad recenzuojamą mokslo leidinį Lietuvoje „gali turėti bet kas“, todėl [Katedra] [pranešėjo] publikacijų nelaiko užskaitytinomis. <...> Katedra <...> balsavo už tai, kad [pranešėjo] studijas būtų galima laikyti nepilnai užbaigtomis su disertacija, kurios negalima teikti gynimui. Priėmus tokį sprendimą [pranešėjui] būtų tekę susimokėti už paskutinį studijų laikotarpį <...>. Toks sprendimas nebuvo patvirtintas <...> doktorantūros komiteto atestacijoje <...>, tačiau konstatuota, kad disertacija yra netinkama gynimui.“ Pranešėjo teigimu, Katedra mano, kad disertacijos „tema yra visiškai nereikalinga ir neaktuali, patį darbą reikia perrašyti naujai be jokios metodinės darbo vadovo pagalbos savarankiškai, ir su vienuolika mokslinių publikacijų, kurios gali būti nepritaikomos naujai darbo temai. <...>. Darbo perrašymas, kurį siūlo <...> doktorantūros komitetas dėl išvardintų priežasčių yra teorinis <...>, nei įgyvendinamas. <...> Man buvo [paskirtas] kompetencijos tyrimo lauke [neturintis darbo vadovas E. R.], tačiau vis dėlto [darbo vadovas E. R.] gavo pilnavertį disertacijos vadovo atlyginimą <...>“.

Kontrolierius, įvertinęs pranešime išdėstytas aplinkybes, pradėjo tyrimą savo iniciatyva ir kreipėsi į VGTU dėl informacijos pateikimo bei pranešėją, darbo vadovą E. R. dėl papildomų aplinkybes pagrindžiančių duomenų pateikimo.

Dėl studijų sutarties

Iš VGTU pateiktų dokumentų matyti, kad 2012 m. birželio 29 d. Doktorantūros komiteto posėdyje svarstyta pranešėjo kandidatūra į doktorantūrą. Doktoranto darbo planas parengtas 2012 m. rugsėjo 29 d. Doktorantūros komitetas 2012 m. spalio 4 d. doktoranto vadovu paskyrė R. B.

VGTU paaiškinimuose nurodė, kad pranešėjas „doktorantūroje <...> studijuoja nuo [2012 m. rugsėjo 1 d.]“. Iš Tarnybai pateiktų duomenų matyti, kad pranešėjo su VGTU doktorantūros studijų sutartis sudaryta 2013 m. spalio 8 d. Sutartyje nurodyta, kad doktorantūros studijų pradžia – 2012 m. rugsėjo 1 d., studijų forma – iššėstinės. Sutarties 20 punkte nustatyta, kad sutartis įsigalioja nuo jos įregistravimo dienos, t. y. nuo 2013 m. spalio 8 d.

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 54 straipsnio 2 dalyje (iki 2017 m. gruodžio 31 d. galiojusi redakcija) nustatyta, kad „studento ir aukštosios mokyklos santykiai įforminami studijų sutartimi“.

Vilniaus Gedimino technikos universiteto kartu su kitu universitetu <...> mokslo krypties mokslo doktorantūros reglamento (toliau – Reglamentas) 43 punkte nustatyta, kad doktorantūros studijų pradžia – rugsėjo 1 d., jei priėmimo į doktorantūrą įsakyme nenurodyta kitaip.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, matyti, kad pranešėjo su VGTU santykiai, susiję su doktorantūros studijomis, prasidėjo 2012 m., tačiau jie nebuvo laiku ir tinkamai įforminti, todėl konstatuotina, kad VGTU neužtikrino Mokslo ir studijų įstatymo 54 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos tinkamo įgyvendinimo.

Dėl doktorantūros proceso eigos organizavimo ir vykdymo

VGTU paaiškinimuose nurodė, kad „doktorantūra turėjo baigtis 2018 metais, tačiau 2017 metų pabaigoje <...> doktorantui suteiktos vienerių metų akademinė atostogos, todėl [pranešėjo] doktorantūros studijos baigsis vieneriais metais vėliau nei planuota – [2019 m. rugpjūčio 30 d.]. <...> doktorantas disertaciją pirmus penkerius metus rengė vadovaujamas [doktoranto vadovo R. B.] <...>. [Kitas doktoranto vadovas E. R.] paskirtas tik 2017 metais <...>. [E. R.] vadovavo doktorantui tik paskutinius vienerius metus <...>“.

VGTU pateiktame Doktorantūros komiteto 2012 m. spalio 4 d. posėdžio protokole nurodyta, kad doktoranto vadovu buvo paskirtas R. B., kuris pareigas ėjo iki 2017 m. sausio mėn. Doktorantūros komiteto 2017 m. birželio 12 d. posėdžio protokolo duomenimis, doktoranto naujuoju vadovu buvo paskirtas E. R.

Tarnybai pateiktame doktoranto individualiame (detaliame) doktorantūros studijų, mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo plane (toliau – Darbo planas) studijų forma nurodyta – iššėstinė (trukmė – 6 metai). Darbo plano užpildymo data – 2012 m. rugsėjo 29 d., laikotarpis nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Darbo planas pasirašytas doktoranto, doktoranto vadovo ir Doktorantūros komiteto pirmininko.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad I metų Darbo planas apima laikotarpį iki doktorantūros studijų pradžios, t. y. 2012 m. Jame numatytas disertacijos turinio sudarymas (įvykdymo terminas – 2011 m. lapkričio 1 d.), t. y. dar iki doktorantūros studijų pradžios. Nurodytas laikotarpis (nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.) yra trumpesnis nei 6 metai, todėl atitinka ne iššėstinių, o nuolatinių studijų formai nustatytą trukmę – 4 metus. 4-aisiais studijų metais numatytas disertacijos pateikimas ir gynimas.

II–V metų Darbo planai pildyti kasmet. II metais numatytas disertacijos turinio tikslinimas (iki 2014 m. sausio 15 d.), daktaro disertacijos teksto atskirų skyrių parengimas: įvadas, literatūros apžvalga (iki 2014 m. birželio 14 d.). III metais – disertacijos turinio redakcija (iki 2015 m. sausio 15 d.), darbo aktualumo, tyrimo objekto, darbo tikslo formulavimas (iki 2014 m. lapkričio 30 d.), daktaro disertacijos teksto atskirų skyrių parengimas (iki 2015 m. birželio 10 d.). Disertacijos turinio pateikimas (iki 2015 m. gruodžio 1 d.), tyrimo problemos, darbo aktualumo, tyrimų objekto, darbo tikslo ir darbo uždavinių dalies užbaigimas (iki 2015 m. gruodžio 1 d.). IV metais numatytas disertacijos teksto atskirų skyrių užbaigimas (iki 2016 m. birželio 10 d.). V metais numatytas daktaro disertacijos atskirų poskyrių užbaigimas: pirmojo skyriaus poskyrių parengimas ir antrojo skyriaus pirmojo poskyrio parengimas (iki 2016 m. gruodžio 30 d.). Likę poskyriai iš antrojo skyriaus ir trečias skyrius bei daktaro disertacijos pirmosios redakcijos pateikimas disertacijos vadovui numatytas 2017 m. birželio 10 d. VI metais numatytas daktaro disertacijos teksto atskirų poskyrių užbaigimas (iki 2017 m. gruodžio 1 d.), daktaro disertacijos pateikimas svarstymui (iki 2018 m. kovo 1 d.) bei gynimas (iki 2018 m. birželio 20 d.).

Pateiktiems doktorantūros studijų, mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo detaliesiems planams nurodytais laikotarpiais pritarta. Iš VGTU pateiktų Doktorantūros komiteto posėdžių protokolų matyti, kad doktorantas už 2012/2013 m. (I studijų metai), 2013/2014 m. (II studijų metai), 2014/2015 m. (III studijų metai), 2015/2016 m. (IV studijų metai), 2016/2017 m. (V studijų metai) buvo atestuotas be pastabų.

Tarnyba, vadovaudamasi Reglamento 49.4 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad doktoranto vadovas „kiekvienai doktoranto atestacijai teikia savo išvadą apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūros studijas“, kreipėsi į VGTU, prašydama pateikti Reglamente nurodytas išvadas (pabraukta mūsų). VGTU atsakydamas į paklausimą nurodė, kad „atestacijų metu katedra, kurioje studijuoja doktorantas, ir doktorantūros komitetas nutarė, kad doktorantas už atitinkamą laikotarpį buvo atestuotas teigiamai ir tai reiškia, kad buvo patvirtinta išvada, kad doktorantas vykdo doktoranto darbo plane numatytas užduotis. Atestacijų metu taip pat buvo tvirtinami ateinančių metų darbo planai, kurie parengiami pagal studijų pradžioje patvirtintą

darbo planą visam doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų laikotarpiui, ir tai reiškia, kad atestacijų metu nutarta, kad doktorantūros studijas tęsti yra tikslinga³.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pranešėjo teiginys „Katedra pasisakė taip: [kad] [Darbo vadovas R. B.] vienintelis žinojo, koks yra tyrimo [disertacijos tema] tikslas, tačiau kol jis [ėjo pareigas VGTU] iki penktųjų studijų metų, Katedra nesikišo į [pranešėjo] ir [doktoranto vadovo R. B.] bendradarbiavimą“ neprieštarauja doktoranto vadovo E. R. susitikimo Tarnyboje metu pateiktiems paaiškinimams. E. R. teigė, kad „[E. R. manė, jog] ten nebus didelių bėdų, tiesiog reikės pabaigti tą procesą <...>, tema sudėtinga, reikėtų specialaus – filosofinio pasiruošimo. Čia yra <...> studijos. Tarpdalykinis [dalykas]. Yra didelių problemų. [Darbo vadovas R. B.] yra išleidęs – berods 12 doktorantų sėkmingai, tai [E. R.] tiesiog net [neabejojo apsiimdamas] jo doktorantą, kad kažkas bus nevisai sėkminga. Darbas jau turėjo būti beveik padarytas.“

Iš Darbo planų, atestacijų protokolų ir el. laiškų matyti, kad I–IV metais daktaro disertacijos pavadinimas nesikeitė, V metais pavadinimas buvo pakeistas, VI metais buvo grąžintas pirminis pavadinimas. Vėliau buvo pateiktas trečias daktaro disertacijos pavadinimo variantas.

Darbo vadovo E. R. el. laiške pranešėjui nurodoma, kad „naujai perstruktūruotos disertacijos turinys atrodo pakankamai logiškas ir nuoseklus. Kadangi disertacijos pavadinimas vėl grįžo į pirminę poziciją <...>, tai ir pats darbo įvadas turėtų būti peržiūrimas iš esmės. Itin svarbu aiškiai nusistatyti, ko siekiama atliekant tyrimą (tikslas, uždaviniai) ir atsispiriant nuo to, formuoti struktūrą, rinkti metodikas, nusistatyti tyrimo ribas ir t.t. Akivaizdu, kad daugelis dalykų jau yra atlikti anksčiau, dar prieš įvykstant temos pokyčiui (mano požiūriu temos pakeitimas buvo netinkamas dalykas).“

Susitikimo Tarnyboje metu darbo vadovas E. R. patvirtino, kad temą buvo siūlyta keisti: „<...> kai mes pradėjom [kartu dirbti, aš sakiau, kad čia nesuprantu... [doktorantas patvirtino, kad] dar keturių metų eigoje <...> jam profesorius <...> siūlė pakeist [temą] ir dabar [doktorantas] [paklausė], ir [keičia temą]“. Darbo vadovas E. R. nurodė, kad informavo doktorantą, kad „čia visai apsivertė tai kas prieš tai [buvo daryta], nes objektas visai kitas. <...>. Pavadinimas tiesiogiai nurodo darbo struktūrą. <...> Tai tas pavadinimas keitėsi kelis kartus. <...> kai neaiškus objektas, tai neaišku, ką tu turi. Temos formulavimas... patys pagrindai yra nestabilūs. <...>. Tai manyčiau pagrindinė problema, kodėl tas darbas netapo disertacija. Nes ten yra daug visko, net per daug. Labai į visur žiūrėta. Kol tu nematai, ką tu turi, tu tiesiog dairaisi <...> plačiai ir neaišku, ką tu gauni. Temos pavadinimo keitimas jau byloja problemą“. Pranešime nurodyta, kad Katedra jo „publikacijų nelaiko užskaitytinomis“, „patį darbą reikia perrašyti naujai <...> ir su vienuolika mokslinių publikacijų, kurios gali būti nepritaikomos naujai darbo temai“, dėl to Tarnyba paprašė darbo vadovo E. R. pateikti paaiškinimus. Susitikimo Tarnyboje metu darbo vadovas E. R. nurodė, kad „reikia aiškiau apibrėžti. Nereikia peršokti į visai kitą laikotarpį. Publikacijos – tokios, kokios yra, <...> formaliai – viskas tvarkoje. <...> Jūs manęs klausiat „ar jis galės [ginti] – tai aš nežinau – ar jis norės. Galėt – viskas įmanoma. Aišku, reikia gerokai perdirbt.“

Reglamento 11.12.5 papunktyje nustatyta, kad VGTU „sudaro doktorantams tinkamas sąlygas parengti ir vykdyti doktorantūros studijų programą ir individualų mokslinių tyrimų planą, parengti ir apginti daktaro disertaciją“.

Reglamento 47 punkte nustatyta, kad doktoranto darbo vadovu gali būti „aktyvūs atitinkamos mokslo krypties mokslininkai, atitinkantys šio Reglamento 9 punkte nurodytus kvalifikacinius reikalavimus“; Reglamento 48 punktas: „vadovų <...> rašytinius sutikimus vadovauti doktorantui bei

³ Čia ir toliau – pabraukta mūsų.

jų pagrindinių pastarųjų penkerių metų mokslo publikacijų (ir kitos mokslinės veiklos) sąrašus [Doktorantūros] komitetas, gavęs juos iš Katedros, teikia [VGTU] Doktorantūros skyriui <...>“; Reglamento 49 punkte nustatytos doktoranto vadovo funkcijos. Doktoranto vadovas: „kartu su doktorantu sudaro individualų apibendrintą doktorantūros studijų, mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo planą visam doktorantūros laikotarpiui, kuriame detaliau aprašomi pirmaisiais studijų metais atliekami darbai“ (49.1); „teikia doktorantui mokslinę ir metodinę pagalbą; vadovauja doktoranto mokslinei veiklai ir nuolat stebi doktoranto doktorantūros proceso eigą“ (49.3); „kiekvienai doktoranto atestacijai teikia savo išvadas apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūros studijas“ (49.4); „kartu su doktorantu atsako už kokybišką daktaro disertacijos parengimą“ (49.6). Reglamento 55 punkte nustatyta, kad „doktoranto vadovas kartu su doktorantu ne vėliau kaip per mėnesį nuo doktorantūros pradžios parengia apibendrintą doktoranto darbo planą visam doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų laikotarpiui“. Reglamento 66 punkte nustatyta, kad „doktoranto darbo planą pasirašo doktorantas. Darbo planas derinamas su doktoranto vadovu, katedros, kurioje studijuoja doktorantas, vedėju. Doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų planą tvirtina [Doktorantūros komitetas]“.

Reglamento 6 punkte pateikta Doktorantūros komiteto sąvoka: tai aukšto lygio mokslinius tyrimus vykdančių mokslininkų, koordinuojančių doktorantūros studijas ir mokslinius tyrimus, grupė, atsakinga už doktorantūros vykdymą. Reglamento 14.6 papunktyje nustatyta, kad Doktorantūros komitetas tvirtina doktorantų darbo planus; Reglamento 14.7 papunktis: Doktorantūros komitetas teikia išvadas dėl doktorantų darbo planų ir jų vykdymo; Reglamento 14.8 papunktis: Doktorantūros komitetas vykdo doktorantų atestaciją; Reglamento 14.9 papunktis: Doktorantūros komitetas užtikrina mokslo doktorantūros sėkmingą eigą ir rūpinasi jos lygio kėlimu.

Reglamento 18.1 papunktyje nustatyta, kad katedra „dalyvauja sudarant doktorantų studijų programą ir sudaro doktorantui sąlygas sėkmingai vykdyti studijų ir mokslinių tyrimų planą“; Reglamento 18.2 papunktis: „prižiūri doktoranto doktorantūros proceso eigą“, Reglamento 18.4 papunktis: „kiekvienai doktoranto atestacijai Komitetui teikia savo išvadas apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūrą“.

Reglamento 69 punkte nustatyta, kad „Doktorantas mokslinius tyrimus vykdo vadovaudamasis Komiteto patvirtintu doktoranto darbo planu visam doktorantūros laikotarpiui ir detaliau juo metiniu darbo planu. Įvykdytų per metus užduočių turinys, apimtis ir terminai bei įvykdymo kokybė vertinami doktoranto atestacijos metu. Reglamento 92 punkte nustatyta, kad doktorantas mokslinius tyrimus vykdo vadovaudamasis patvirtintu mokslinių tyrimų planu. Vykdomų tyrimų turinys, kokybė, apimtis ir terminai vertinami doktoranto atestacijos metu. Reglamento 93 punkte nustatyta, kad ataskaitą apie įvykdytų tyrimų rezultatus ir darbo plano vykdymo eigą doktorantas prieš atestaciją iki kiekvienų mokslo metų birželio mėnesio vidurio pristato katedrai, kurioje jis studijuoja. Katedra priima protokolinį sprendimą apie Doktoranto darbo plano vykdymą. Doktoranto vadovas, dėl objektyvių priežasčių nedalyvaujantis doktoranto atestacijoje, pateikia katedrai (mokslo padaliniui) doktoranto veiklos įvertinimą raštu.

Reglamento 105 punkte nustatyta, kad parengtą disertaciją (o jei baigėsi doktorantūros laikas, ir nebaigtą rengti disertaciją) doktorantas pristato Doktoranto institucijos katedrai. Katedra skiria du ekspertus, kurie įvertina disertaciją ir jos užbaigtumo lygį, disertanto paskelbtus mokslinius straipsnius ir disertacijos medžiagos pristatymą konferencijose ir seminaruose bei teikia savo išvadas katedros posėdyje, dalyvaujant doktorantui, jo vadovui ir konsultantui (jei toks yra) bei paskirtiesiems ekspertams. Katedra išklauso doktoranto pranešimą ir atsakymus į klausimus, ekspertus bei vadovą ir teikia disertaciją kartu su savo išvadomis Komitetui. Reglamento 106 punktas: „Komiteto

pirmininkas ne vėliau kaip per dvi savaites nuo dokumentų gavimo kviečia Komiteto posėdį, kuriame paskiriami du recenzentai iš Komiteto narių ir, jei Komitetas nusprendžia, vienas recenzentas ne iš Komiteto narių tarpo (Bendros doktorantūros institucijų ar kitos Lietuvos ar užsienio institucijos mokslininkas).“

Kontrolierius, atsižvelgdamas į tai, kad pranešėjas suabejojo darbo vadovo atlygio pagrįstumu, kreipėsi į VGTU prašydamas pateikti dokumentus, reglamentuojančius darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarką. VGTU pateikė prašomą informaciją, iš kurios matyti, kad etato dalis ir valandų skaičius darbui su doktorantais skiriamas tik I–IV doktorantūros studijų metais, kas atitinka nuolatinį studijų trukmę, o V–VI metais, t. y. iššestinių studijų atveju – finansavimas nenumatytas. VGTU taip pat patvirtino, kad darbo vadovas E. R. už vadovavimą doktorantui atlygio negavo, nes „pagal [VGTU] nustatytą tvarką atlygis už vadovavimą iššestinės studijų formos penktųjų ir šeštųjų metų doktorantams nėra skiriamas“.

Atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 13 d. nutarimu Nr. 402 „Dėl norminių studijų krypties (studijų programų grupės) studijų kainų apskaičiavimo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skyrimo tvarkos aprašo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų skyrimo asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, studijoms finansuoti tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Norminių studijų krypties (studijų programų grupės) studijų kainų apskaičiavimo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skyrimo tvarkos aprašo 10 punktą, kuriame nustatyta, kad „norminė iššestinės formos studijų kaina yra 1,5 karto mažesnė už atitinkamą nuolatinės formos studijų kainą“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. V-59 „Dėl studentų, priimamų 2012 metais į aukštąsias mokyklas, norminių studijų kainų patvirtinimo“ patvirtinta norminė studijų kaina studijų krypties trečiosios studijų pakopos nuolatinei studijų formai buvo 28250 Lt, iššestinių – 18833 Lt. Vadinasi, nuolatinei studijų formai per 4 studijų metus skiriama 113000 Lt, o iššestinei studijų formai per 6 studijų metus – 112998 Lt, t. y. beveik ta pati suma išdėstyta atitinkamai studijų trukmei.

VGTU teikdamas informaciją Tarnybai nurodė, kad „pagal Vilniaus Gedimino technikos universitete nustatytą tvarką atlygis už vadovavimą iššestinės studijų formos penktųjų ir šeštųjų metų doktorantams nėra skiriamas.“ Vienodas valstybės finansavimas nustatytas tiek nuolatinį, tiek iššestinių studijų formų atvejais. Skiriamas valstybės finansavimas išdalinamas per pirmus ketverius studijų metus, todėl I-IV studijų metais doktorantų darbų vadovams numatytas atlygis už mokslinį vadovavimą, o V-VI metais iššestinių studijų doktorantų vadovams atlygis nenumatytas. Atsižvelgiant į tai ir siekiant sąžiningumo ir teisingumo mokslo ir studijų procese, rekomenduotina VGTU imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias akademinės etikos ir procedūrų pažeidimams.

Įvertinus teisinį reglamentavimą ir skundo aplinkybes, darytinos išvados:

1. Iki 2019 m. birželio mėn. vykdytose pranešėjo atestacijose doktoranto darbo plane nustatytos užduotys buvo įvykdytos, doktorantas atestuotas be katedros ir Doktorantūros komiteto pastabų, vadinasi, doktorantas mokslinius tyrimus vykdė vadovaudamasis patvirtintu mokslinių tyrimų planu ir pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus (Reglamento 69, 92 punktai).

Doktorantas disertacijos turinio, pavadinimo keitimo klausimo su 2017 m. birželio mėn. paskirtu vadovu nesvarstė ir dėl vadovo funkcijų, nustatytų Reglamento 49 punkte, vykdymo pastabų VGTU neteikė.

2. Atsižvelgiant į tai, kad katedros atestacijos vykdymo protokole vadovo išvados nėra nurodytos, o tyrimo metu duomenys apie vadovo išvadų apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūros studijas kiekvienai doktoranto atestacijai teikimo raštu faktas nenustatytas, negali būti įvertintas vadovo Reglamento 49.4 papunktyje nustatytos funkcijos vykdymas, tačiau Reglamento 49.3 papunktyje nustatytos vadovo funkcijos vadovauti doktoranto mokslinei veiklai ir nuolat stebėti doktoranto doktorantūros proceso eigą vykdymas nepadėjo užtikrinti disertacijos parengimo pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus, užtikrinančius disertacijos parengimo kokybę. Vadovo vadovavimo ir nuolatinio doktoranto doktorantūros proceso eigos stebėjimo faktas nenustatytas.

3. Katedra iki 2019 m. birželio mėn. vykdytose doktoranto atestacijose doktorantą rekomendavo atestuoti už I–V studijų metus be pastabų. Atestacijos atidėjimų faktas nenustatytas. Katedra, vadovaudamasi Reglamento 18.4 papunkčiu, kiekvienai doktoranto atestacijai Doktorantūros komitetui teikė savo išvadas apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūrą, tačiau katedros išvadose nebuvo nurodyti disertacijos trūkumai, kurie galėjo būti nustatyti anksčiau, jeigu būtų tinkamai vykdoma Reglamento 18.2 papunktyje nustatyta katedros funkcija prižiūrėti doktoranto doktorantūros proceso eigą. Tokiu atveju katedra nesudarė doktorantui sąlygų sėkmingai vykdyti studijų ir mokslinių tyrimų plano, t. y. parengti disertaciją pagal teisės aktuose disertacijos parengimo kokybei keliamus reikalavimus.

4. Doktorantūros komitetas iki 2019 m. birželio mėn. vykdytose doktoranto atestacijose doktorantą atestavo už I–V studijų metus be pastabų. Atestacijos atidėjimų faktas nenustatytas. Doktorantūros komitetas, vykdydamas doktorantų atestaciją ir būdamas atsakingas už doktorantūros vykdymą (Reglamento 6 punktas), netinkamai vykdė Reglamento 14.7 papunktyje nustatytą funkciją teikti išvadas dėl doktorantų darbo planų ir jų vykdymo, kuriose iki 2019 m. birželio mėn. nebuvo išreikštas disertacijos parengimo netinkamumas, todėl neužtikrino mokslo doktorantūros sėkmingos eigos.

Pastebėtina tai, kad Doktorantūros komitetas 2019-06-17 protokole, be kita ko, konstatavo, kad doktorantas įvykdė baigiamųjų metų mokslinių tyrimų programą, nors katedra nutarė (2019-06-13 protokolas), kad baigiamųjų metų mokslinių tyrimų programa yra nevisiškai įvykdyta.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vienas iš katedros paskirtų recenzentų, kuris dalyvavo ir katedros posėdžiuose atestuojuant doktorantą už I–V studijų metus, recenzijoje pateikė esminių pastabų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad katedra, nesudarydama doktorantui sąlygų sėkmingai vykdyti studijų ir mokslinių tyrimų planą, pažeidė Reglamento 18.1 papunktį; Doktorantūros komitetas, neužtikrindamas mokslo doktorantūros sėkmingos eigos, pažeidė Reglamento 14.9 papunktį.

Kontrolierius, įvertinęs pateiktą informaciją ir vadovaudamasis Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 11 dalies 6 punktu,

n u s p r e n d ė:

rekomenduoti Vilniaus Gedimino technikos universitetui imtis priemonių, kad būtų pašalinti doktorantūros organizavimo ir vykdymo procedūrų pažeidimai ir jų priežastys.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų

teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo datos.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

Loreta Tauginiene